

"למטרה, אש!" על צריח הטנק הצרפתי הקל מורכבת מכונת ירייה כבדה. שתי אנסנות מאבסחות קשר תקין בין כל הסנקים בשטח.

המצרים עזבו. "בירגפנפה בידונו!" הכריז העלון הקרבי שהופיע עוד באותו יום.

עם הכיבוש נפתרה גם בעיית התותח ה-100 נובה, או su-100, בשמו הרשמי. היה זה תותח סובייטי שהרוסים החלו ליצרו לאחר מלחמת העולם השנייה וסיפקו אותו לצבאות הדמוקרטיות העממיות. מציכוסלובאקיה ה-100 גיע במספרים לא מבוטלים למצרים.

ה-100 יתרונות רציניים. זהו תותח בעל היסע עצמי, הרוכז מרחוק לטנק. משקלו 30 טון והוא מסוגל לנוע על שרשרותיו במהירות של 55 קילומטרים לשעה. מהירות זו מאפשרת לתותחנים לטלטל אותו בטוח של 300 קילומטרים, מבלי שיהיה זקוק לכל טיפול מיוחד. הוא יורה פגזים של 100 מ"מ לימטר ובידי צוות מומחה יכול לשמש כלי מצויין להשמדת טנקים.

★ ★ ★

מלך מפלצות השדה

צד משמירי הטאנקים ניצבו על מיגרש התערוכה גם טאנקים — אף הם מתוצרת ברית המועצות. המפורסם שבהם הוא ה-34 T. כיום יש גם לאמריקאים וגם לרוסים טאנקים טובים יותר: אולם במשך כמה שנים היה ה-34 T מלך מפלצות הפלדה בשדה הקרב.

זהו טאנק בינוני, שמשקלו 32 טון ואשר צריחו מוגן על-ידי שריון פלדה בעובי של עשרה סנטימטרים. טווח פעולתו 300 קילומטרים והוא מסוגל לירות פגזי 85 מילימטר למרחק של שלושה קילומטרים. מהירותו 55 קילומטר לשעה.

הוא הוכנס לפעולה על-ידי הרוסים בסוף מלחמת העולם השנייה ונבדל מהטאנקים האחרים במיבנהו הנמוך והרחב יחסית. כושר תימרונו הוכח באופן בולט בשדות הקרב של קוריאה, כאשר הופעל על-ידי הצבא הסיני נגד טאנקים אמריקאיים מיושנים.

★ ★ ★

יפהפית הפלדה

כילי נשק אחר שהוצג בהופעת בכורה בבית-דגון היא המרגמה הספרדית. יפהפית הפלדה שוקלת 266 קילוגרם ולועה יכול לפלוט פצצות שכל אחת מהן שוקלת 16 קילוגרם, למרחק של ששה וחצי קילומטרים, חמש פעמים בדקה.

פגישתם הראשונה של חיילי צה"ל עם המרגמה הספרדית נערכה במיתלה. הצנחנים המתחפרים טעמו את כוח האש שלה, המ-120 תינו בחוסר סבלנות עד לכיבוש המעברים כדי לראות מקרוב את הכלי החדש. פגישת שניה עם מרגמה זו, בעלת קוטר של 120 מילימטרים, נערכה באל-עריש. גם שם הפ-120 תע כוח האש של כליה-הכלאיים — ספק תותח ספק מרגמה — את הכוחות ה-120 כובשים.

★ ★ ★

בית של סיני הטביעו את חותם אנושים ובציודם. שורת הדקלים חתה מים, צל ומנוחה.

ומטרים אחרים מן היעד נערכה ית. המפקדים, שדרגות השדה תפיהם ברשלנות, התקדמו כמה "רכנו מעל מפה ענקית ש" של בעל הדגה הגבוהה ב" ויכנו בקפדנות. הכיבוש נראה "היד. בעלי הדרגות חזרו ל" ים, הניעו בידם ו"קדימה!"

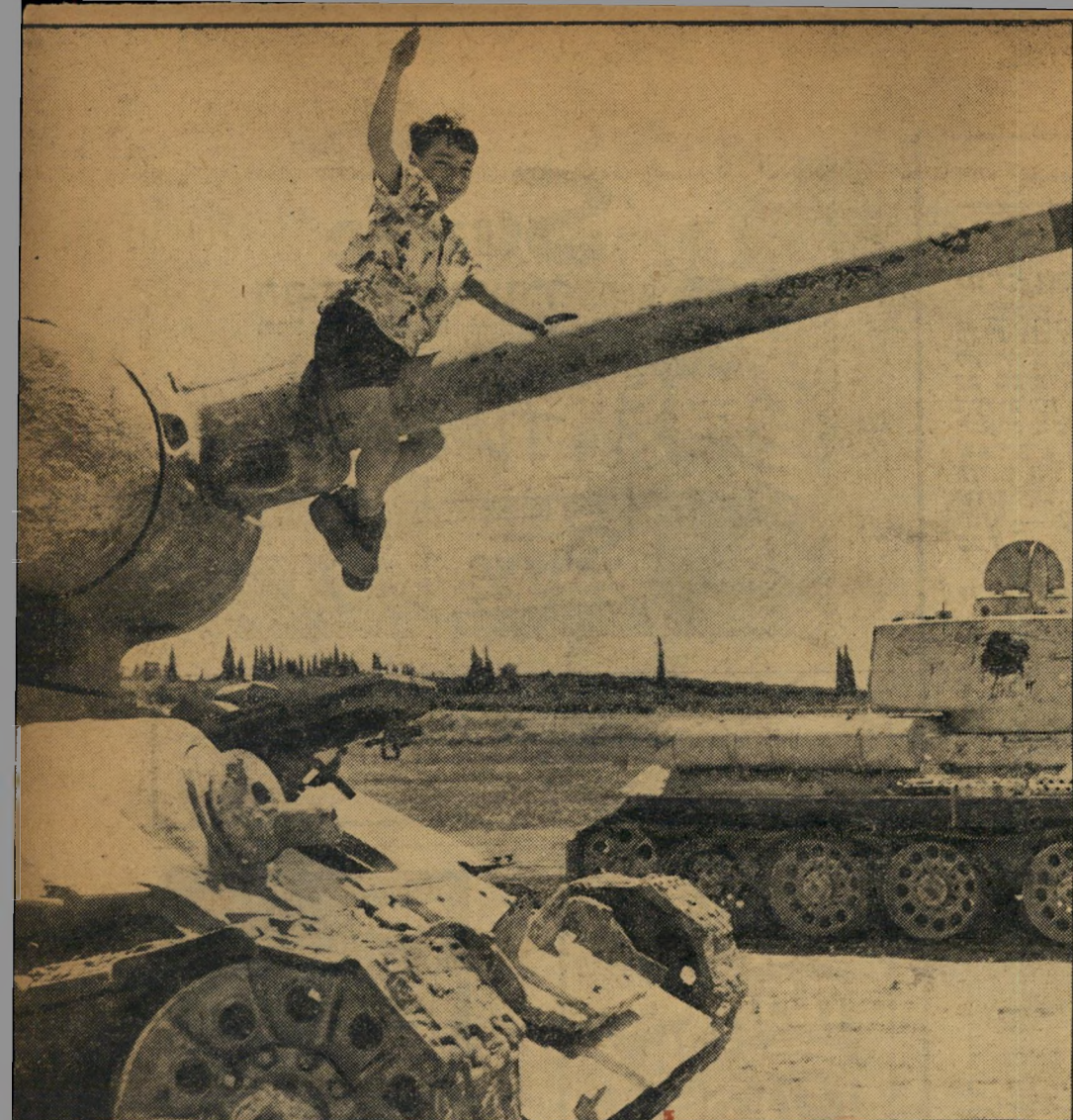
תלמידי כיתה ת הנשק והחליטו יוד לפני הפתיחה יר ומצאו עצמם קיסטים בציחצוח ל שהחזר מסיני

משם, השמיע תותח מסורתי ת החתיקים שביחיה ניסו ל" ולשוא. "אף פעם לא שמעתי גוף יהודות אחד החתיקים, הן כנראה."

אוי הנביחה היה עצוב יותר. שום של הטור המשוריין נפגעו ה. מפקד נתן פקודת היערכות. זאומיות בה החלה, נפסקה ק התמשך. אחריו בא ענן ה" שיה אופיני כמעט לכל המבצע:

אחת הפצצות הגדולות, ימנו כמעט פי שניים.

"נצחנו!" מלחמת סיני הוכרעה בכוח השריון של צה"ל. יואל רוכב על תותחו של טנק T-34, מתוצרת ברית-הים.

מבית הבימה לבית-דגון

עשרים וחמש ליטראות. הבריטים סיפקו להם, בחדאי, יש להם מול... טנקים קיבלו מהצ'כים ותותחים מהאנגלים. חסר רק מי שיפעיל אותם. הכריזו בבקאות אחד ממפקדי הכוח הכובש ברפיח, כשבחן את שלל התותחים שנאספו קבוצות קבוצות.

"תותח כזה, אם תעמיד אותו בפתח-תקה, יעבוד יפה עד בית הבימה בתל-אביב. אם תעמיד אותו בבית הבימה, אפשר יהיה לטווח על התערוכה בבית דגון," ביאר אחד החיילים.

בתותח של 25 הליטראות הפתיעו הברי-טים את הגרמנים במלחמת העולם השנייה. מעלתו העיקרית: נוסף לטווח הגדול יחסית של פגיעותיו, הוא מוצב על כן עגול וניתן לצידוד של 360 מעלות.

חבר גרמני לתותח-השדה הבריטי הוא תותח נגד-טוסים בקוטר של 20 מילימטר, שהסימן FLAK-38 מוטבע עליו. מטוס ש-100 במרחק של 4600 מטר, או בגובה של 3600 מטר, ייפגע אם לא יוחר מפניו. גם מהירות היריה גדולה, מגיעה ל-200 פגזים בדקה. לפני מיבצע סיני לא נמצא תותח זה ברשימת חימושו של צה"ל. כיום הוא מצוי בה בשפע.

לאוסף הרבי-גוני נוספת גם תרומה רוסי-תותח נגד-טנקים חודר שריון של 95 מ"מ לימטר, המסוגל לירות 25 פגזים בדקה. פגזיו טסים אל מטרם במהירות של קילו-מטר לשנייה.

"את אלה אפשר למכור בשוק," התרברב אחד הממונים על התערוכה. "יש לנו המון. תפשו אותם ברפיח, באבו עגילה ובאל-עריש. המצרים לא ידעו כנראה מה לעשות אתם, השאירו לנו את הכל. אבל אנחנו כבר נמצא להם שימוש."

★ ★ ★

סולר! אסור לעשן

כמויות סולר רציניות נשפכו על הגר-שים הכהים. חיל בסרביל מלוכלך מרק את ההוביצר הצרפתי דגם 50, היורה ל-17 קילומטר ופוגע, אם יודעים איך לאשתמש בו, כמובן. "מה יש לראות כאן?" שאל החייל המנקה. "צריך לראות אותו בפעולה. אז יש מה לראות! עכשיו כתוב ש-120 אסור לעשן, משום שמנקים את המכונות בסולר. תבואו כשאסור לעשן משום שיש פצצות על המכונה. אז תראו."

אבל בכל זאת נראה מרוצה מהעובדה ש-120 אסור לעשן דווקא מפני שמנקים, לא מפני שירישים.

"בתיאבון!" יואל ומוטי סועדים את לבם בצל תותחי השדה הבריטיים, בני עשרים וחמש ליטראות כל אחד. תותחים אלה היו בשימוש הצבא המצרי ונלקחו כשלל בעזה.

"ליל מנוחה." המבקר העיף יוכל לנוח ולנמנם בצל אחד המטוסים שנחתו על דשא תערוכת הנשק בבית-דגון.